

"Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 25 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 ақпанда № 13277 болып тіркелді

Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 9 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9249 тіркелген, 2014 жылғы 16 сәуірде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыру қағидаларында: 3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Брокер және (немесе) дилер брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыруға:

1) номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен (бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеу құқығымен) – бірінші санатты;

2) клиенттердің шоттарын жүргізу құқығынсыз (бағалы қағаздармен мәмілелерді тіркеу құқығынсыз) – екінші санатты лицензияға ие болады.»;

9, 10 және 14-тармақтар алынып тасталсын;

16, 17 және 18-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«16. Клиенттер, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар үшін оның бас офисі мен филиалдарының үй-жайларындағы оңай қолжетімді болатын орындарында осы брокерге және (немесе) дилерге брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиялардың нотариалды куәландырылған көшірмелері орналастырылады.

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында осы брокердің және (немесе) дилердің оның клиенттері, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар алдында ақпаратты жария ету жөніндегі қосымша

міндеттері

белгіленеді.

17. Брокер және (немесе) дилер клиенттің, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғаның алғашқы талап етуі бойынша клиенттің, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғаның талап етуін алған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде танысып шығу үшін брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарын және бірінші басшы (ол болмаған кезде – оның орнындағы адам) қол қойған және брокердің және (немесе) дилердің мөрбедерімен (бар болса) расталған банк болып табылмайтын брокердің және (немесе) дилердің бірінші санаттағы тәуекелдерінің жабылуын сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің уәкілетті органның бағалы қағаздар нарығында брокерлік және (немесе) дилерлік қызметті, инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымдар үшін олар Қағидалардың 49-тармағында көзделген бағалы қағаздармен мәмілелерді жасауы кезінде Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8796 тіркелген «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дилерлік қызметті, инвестициялық портфельді басқару жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы № 214 қаулысында (бұдан әрі – № 214 қаулы) белгіленген талаптарға сәйкес келуі туралы брокердің және (немесе) дилердің ж а з б а ш а р а с т а у ы н ұ с ы н а д ы .

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында осы брокердің және (немесе) дилердің оның клиенттері, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғалар алдында ақпаратты жария ету жөніндегі қосымша міндеттері белгіленеді.

18. Брокер және (немесе) дилер клиентке, сондай-ақ осы брокермен және (немесе) дилермен шарттық қатынастарға түсуге ниетті тұлғаларға Қағидалардың 17-тармағында көрсетілген құжаттардың көшірмелерін ұсынудан бас тартпайды. Брокер және (немесе) дилер көшірмелерді бергені үшін оларды әзірлеуге кететін шығыстардың шегінен аспайтын мөлшерде ақы алады.»;

19-тармақтың үшінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«Егер клиенттің есебінен және оның мүддесіне орай жасау болжанатын мәміленің талаптары «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 56-бабында белгіленген талаптарға сәйкес келетін болса, клиентке осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген хабарламаны жібере отырып, брокер және (немесе) дилер бір мезгілде уәкілетті органға осы хабарламаның көшірмесін жібереді.»;

мынадай мазмұндағы 24-1-тармақпен толықтырылсын:

«24-1. Тараптардың келісуі бойынша брокерлік шартта «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 63-бабының 3-1-

тармағына сәйкес брокердің және (немесе) дилердің электрондық қызметтерді көрсету тәртібі қамтылады.»;

25-тармақ алынып тасталсын;

26-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«26. Клиент брокерлік шарт жасау кезінде брокерге және (немесе) дилерге мынадай құжаттарды ұсынады:

1) жеке тұлғалар үшін:

жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

2) заңды тұлғалар-Қазақстан Республикасының резиденттері үшін:

жарғының көшірмесі (бар болса);

анықтаманың немесе заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелуі (қайта тіркелуі) туралы куәліктің көшірмесі;

қол қою (оның ішінде заңды тұлғаның клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығы бар өкілдерінің) және заңды тұлғаның мөр бедерінің (бар болса) үлгілері бар, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9876 тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 22 қазандағы № 210 қаулысымен бекітілген Эмиссиялық бағалы қағаздармен мәмілелерді бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу жүйесінде тіркеу, номиналды ұстаушының бағалы қағаздарды номиналды ұстауды есепке алу жүйесіндегі бағалы қағаздарды ұстаушының жеке шотынан үзінді-көшірмені беру және номиналды ұстаушының ақпаратты жария ету қағидаларының 9-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген мәліметтер қамтылатын нотариалды куәландырылған құжат;

3) заңды тұлғалар-Қазақстан Республикасының бейрезиденттері үшін:

жарғының көшірмесі (бар болса);

бейрезидент мемлекетінің уәкілетті органы берген заңды тұлғаның мемлекеттік тіркелгенін растайтын құжаттың көшірмесі;

қол қою (оның ішінде заңды тұлғаның клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығы бар өкілдерінің) және заңды тұлғаның мөр бедерінің (бар болса) үлгілері бар құжат;

брокерлік шарт жасайтын және өзге де іс-қимылдарды жүзеге асыратын заңды тұлға өкіліне қатысты берілген заңды тұлғаның уәкілетті органының сенімхаты немесе шешімі;

брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген құжаттар.

Қағидалардың осы тармағының 3) тармақшасында көрсетілген құжаттарды клиент Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес заңдастырылған немесе апостилирленген түрінде, қазақ және орыс тілдеріндегі нотариалды куәландырылған аудармасымен бірге ұсынады.»;

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«27. Брокерлік шарт брокерлік шартта белгіленген мерзім ішінде клиентке брокерлік қызмет көрсету мақсатында жасалады.

Брокерлік шарт негізінде жасалатын қаржы құралдарымен мәмілелер жекелеген клиенттік тапсырыстар негізінде жүзеге асады. Брокерлік шартта Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарынан басқа, брокерге және (немесе) дилерге клиенттік тапсырыстарды ұсыну тәсілдерін көрсету, брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстарды қабылдауды растау тәртібі және брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстарды орындау жөніндегі есептерді клиентке ұсыну тәртібі, сондай-ақ Қағидалардың 19, 29, 32, 42 және 43-тармақтарында көзделген жағдайларда клиентке хабарламалар жіберу тәртібі мен мерзімдері қамтылады.»;

29-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«29. Брокерлік шарттың қолданылу мерзімі ішінде брокер және (немесе) дилер өз клиентіне :

1) кейінгі күнтізбелік 12 (он екі) ай ішінде уәкілетті орган мұндай брокер және (немесе) дилерге қолданған әкімшілік жазаларды қоспағанда, санкциялар туралы. Әкімшілік жаза түріндегі санкциялар бойынша әкімшілік жаза қолдану туралы қаулының орындалуы аяқталған күннен бастап, кейінгі күнтізбелік 12 (он екі) айға мұндай брокерге және (немесе) дилерге әкімшілік жаза қолдану туралы мәліметтер беріледі ;

2) мұндай брокердің және (немесе) дилердің Қағидалардың 49-тармағындағы талаптарға сәйкес келмегені туралы хабарлайды.»;

36, 37 және 38-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«36. Клиенттік тапсырыста мынадай деректемелер болады:

1) осы клиенттік тапсырысқа сәйкес жасалуға тиісті қаржы құралдарымен мәмілелердің түрін көрсету ;

2) мүддесінде қаржы құралдарымен мәміле жасау болжанған клиент туралы мәліметтер :

жеке тұлға үшін :
тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);
жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі;
заңды тұлға үшін :
атауы ;

заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтаманың немесе куәліктің күні мен нөмірі, мемлекеттік тіркеуді (қайта тіркеуді) жүзеге асырған органның атауы ;

3) осы клиенттік тапсырысқа сәйкес мәміле жасалатын эмитенттің атауы, қаржы құралының түрі, қаржы құралының коды немесе ұлттық сәйкестендіру нөмірі (шетелдік бағалы қағаздарға қатысты – халықаралық сәйкестендіру нөмірі (ISIN), айналыс мерзімі өткен және оларды өтеу бойынша міндеттемелерді эмитент орындамаған эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша эмитенттің міндеттемелері бойынша талап ету құқықтарына қатысты – талап ету құқықтарын сәйкестендіргіш);

4) сатып алынуға немесе сатылуға тиісті қаржы құралдарының саны, қаржы құралдарын сатып алу немесе сату бағасы, сондай-ақ тиісінше мәміле жасау үшін қажетті мәліметтер;

5) клиенттік тапсырыстың түріне нұсқау: лимиттік тапсырыс - алдын ала келісілген баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

нарықтық тапсырыс - нарықтық баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

буферлік тапсырыс - болашақта болатын баға бойынша қаржы құралдарын сатып алуға (сатуға);

брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген клиенттік тапсырыстар;

б) егер клиент басқа мерзімді көрсетпесе, ағымдағы сауда сессиясының соңына дейінгі клиенттік тапсырыстың қолданылу мерзімі;

7) клиенттік тапсырыстың қабылданған күні және нақты уақыты;

8) осы клиенттік тапсырысты қабылдаған брокер және (немесе) дилер қызметкерінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса);

9) брокердің және (немесе) дилердің қаржы құралдарымен осы клиенттік тапсырысқа сәйкес жасалуы тиіс мәмілені жасау туралы ұсынымдарының болуы туралы мәліметтер;

10) брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленген деректемелер.

37. Клиенттің брокерге және (немесе) дилерге беруге тиісті клиенттік тапсырыстың нысаны мен клиенттік тапсырыс даналарының саны брокер және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленеді. Егер Қағидаларда өзгеше көзделмесе, клиенттік тапсырысқа клиент немесе оның өкілі қол қояды, егер клиент заңды тұлға болып табылса, мөрмен куәландырылады (бар болса).

Брокер және (немесе) дилер клиенттік тапсырысты алған кезде клиенттік тапсырысқа қол қойған тұлғаның өкілеттігін тексереді, оның ішінде клиенттік тапсырыстардағы (қағаз тасымалдағышта) қолтаңбалардың және мөр бедерлерінің заңды тұлғаның қолтаңбаларының үлгілерімен (оның ішінде клиенттік тапсырыстарға қол қою құқығына ие заңды тұлғаның өкілдерінің) және мөр бедері (бар болса) бар нотариат куәландырған құжаттағы немесе жеке тұлғаның не оның өкілінің жеке басын куәландыратын құжатындағы қолтаңбаға сәйкестігін тексеруді жүзеге асырады.

Брокер және (немесе) дилер клиентінің өз қолымен қойған қолтаңбасын механикалық немесе өзгеше көшіру көмегімен қолтаңбаны факсимильді көшіру құралдары, сондай-ақ телефон байланысы арқылы брокерге және (немесе) дилерге берілетін клиенттік тапсырыстарды брокер және (немесе) дилер баламалы байланыс түрлері арқылы берген клиенттік тапсырыстар тізіліміне енгізеді. Көрсетілген тізілім клиенттік тапсырыстарды баламалы байланыс түрлері арқылы беру құқығы берілген

брокердің және (немесе) дилердің әрбір клиенттері бөлігінде толтырылады. Тізілім бір айға тең кезеңге жүргізіледі және ол брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырысты алған күнін, тапсырыс негізінде жасалуға тиісті мәміле түрін, клиенттік тапсырыс клиентке берілген арқылы байланыс түрін қамтиды. Клиент баламалы байланыс түрлері арқылы клиенттік тапсырыстар берген есепті айдан кейін брокер және (немесе) дилер клиентте немесе оның уәкілетті өкілінде көрсетілген тізілімге қол қ о я д ы .

Клиенттің немесе оның өкілінің тізілімге қол қоюы клиент немесе оның өкілі баламалы байланыс түрлері арқылы берген клиенттік тапсырысты берудің дұрыстығын р а с т а й д ы .

Клиенттік тапсырысты электрондық құжат нысанында немесе өзге электрондық цифрлық нысанында жасауға және беруге жол беріледі (номиналды ұстаушы болып табылатын брокердің және (немесе) дилердің клиенті электрондық қызметті алуға ө т і н і ш ж а с а ғ а н ж а ғ д а й д а) .

38. Клиенттік тапсырысты Қағидалардың 37-тармағының үшінші бөлігінің талаптарына сәйкес брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырыстар тізілімін кейіннен толтыру мен жүргізумен телефон байланысы құралдарымен беруге жол беріледі. Клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен қабылдаған кезде аудиотехника немесе өзге арнайы техникалық құралдарды пайдалану арқылы клиентпен не оның клиенттің атынан клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен беруге уәкілетті өкілімен сөйлесу жазбасын жазу (бұдан әрі - телефон ж а з б а с ы) жү з е г е а с ы р ы л а д ы .

Клиенттік тапсырыстың телефон жазбасы Қағидалардың 36-тармағында көрсетілген м ә л і м е т т е р д і қ а м т и д ы .

Брокердің және (немесе) дилердің және оның клиентінің іс-әрекеттері клиенттік тапсырыстың телефон жазбасының түпнұсқасына сәйкес келмесе брокерлік шартпен а н ы қ т а л а д ы .

Брокердің және (немесе) дилердің клиенттік тапсырысты телефон байланысы құралдарымен қабылдаған кезде клиенттерді сәйкестендіру талаптары мен тәртібі брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында анықталады және онда клиентті мынадай ақпарат бойынша сәйкестендіру де қ а м т ы л а д ы :

жеке тұлға үшін: тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі, жеке сәйкестендіру нөмірі (бар болса), жеке шот нөмірі; заңды тұлға үшін: заңды тұлғаның толық атауы, бизнес-сәйкестендіру нөмірі (бар болса), жеке шот нөмірі, тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), заңды тұлғаның клиенттік тапсырысты беретін өкілінің лауазымы.

Брокер және (немесе) дилер Қағидалардың осы тармағының төртінші бөлігінде көрсетілген ақпаратқа рұқсаты бар тұлғалардың тізімін белгілейді және ішкі

құжаттарға сәйкес оларды есепке алуын жүргізеді.»;

40-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«40. Брокер және (немесе) дилер клиенттік тапсырысты орындауға:

1) клиенттік тапсырыс мазмұнының Қазақстан Республикасының заңнамасына және брокерлік шартқа қарама-қайшы болғанда;

2) егер, клиенттік тапсырыс берілген бағалы қағаздарға ауыртпалық салынған болса ;

3) егер клиенттік тапсырысқа брокер және (немесе) дилердің жауапты қызметкерінің қатысуымен клиент қол қоймаған жағдайда, клиенттік тапсырыстағы (қағаз тасымалдағыштағы) қолтаңба үлгісі және (немесе) мөр бедері заңды тұлғаның қолтаңбаларының үлгілері (оның ішінде заңды тұлғалардың өкілдерінің клиенттік тапсырысқа қол қою құқығы бар) және мөр бедері бар нотариатпен куәландырылған құжатында немесе жеке тұлғаның (оның ішінде оның өкілінің) жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілген қолтаңбаларға және (немесе) мөр бедеріне көзбен шолып өткенде сәйкес келмеген кезде;

4) телефон байланысының құралдары арқылы клиенттік тапсырыс берген кезде осы Қағидаларға, брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында айқындалған талаптарға және тәртіпке сәйкес клиентті сәйкестендіруге мүмкін болмаған жағдайда ;

5) брокерлік шартында және брокер және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген өзге де жағдайларда қабылдамайды.

Қағидалардың осы тармақтың 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда, сондай-ақ егер клиенттік тапсырысқа сәйкес брокердің және (немесе) дилердің жауапты қызметкерінің қатысуымен қол қойылмай жасалуға болжанған мәміле сомасы жеке тұлға болып табылатын клиент үшін тиісті қаржы жылға республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген 2000 (екі мың еселік) мөлшерін айлық есептік көрсеткіштен және заңды тұлға болып табылатын клиент үшін тиісті қаржы жылға республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген 20 000 (жиырма мың еселік) айлық есептік көрсеткіштен асатын соманы құраған жағдайда, брокер және (немесе) дилер брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында көзделген тәртіпте клиентке клиенттік тапсырыста көрсетілген іс-әрекеттерді жасау ниетін растау туралы сұрау салады.»;

мынадай мазмұндағы 40-1-тармақпен толықтырылсын:

«40-1. Қағидалардың 40-тармағында белгіленген клиенттік тапсырысты орындамаған себептерін көрсете отырып, Қазақстан Республикасының Бағалы қағаздар нарығы туралы заңнамасында, брокерлік шартта және брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте және талаптарда брокер және (немесе) дилер почтамен және (немесе) қолма-қол және (немесе) электронды почтамен немесе өзге де ықтимал байланыс түрлерімен клиентке хабарламаны жібереді (еркін нысанда).

» ;

45-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«45. Банк болып табылмайтын бірінші санаттағы брокер және (немесе) дилер клиенттерге тиесілі ақшаны есепке алу және сақтау мақсатында банк шоттарын онымен үлестес емес банктерде және (немесе) бағалы қағаздардың орталық депозитарийінде және (немесе) клирингтік ұйымдарда және (немесе) есеп айырысу ұйымдарында ашады .
» ;

47 және 48-тармақтар алып тасталсын;

49-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«49. Банк болып табылмайтын бірінші санатты брокердің және (немесе) дилердің тәуекелдерінің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің № 214 қаулымен белгіленген талаптарға сәйкес келген кезде брокерге және (немесе) дилерге есеп айырысу кезеңі 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі мәмілелер жасауға рұқсат етіледі, бұл кезде мәміленің бір тарабының қаржы құралын немесе ақшаны жеткізу жөніндегі міндеттемелерін орындауы мәміле жасалған күннен бастап 4 (төрт) жұмыс күн ішінде мәміленің басқа тарабының ақшаны немесе қаржы құралын жеткізу жөніндегі қарсы міндеттемелерін орындауымен мүмкін болады. Көрсетілген мәмілелер бойынша есеп айырысулар мәміле тарабының қаржы құралдарын жеткізу жөніндегі міндеттемелерін орындауы оның өзге қаржы құралдарын алу жөніндегі қарсы талаптарын орындаусыз немесе орталық қарсы агенттің қызметтерін қолданумен мүмкін болмайтын «төлемге қарсы жеткізу» қағидаты бойынша халықаралық (шетелдік) есеп айырысу-депозитарлық жүйелері (Euroclear, Clearstream, Depository Trust & Clearing Corporation, Japan Securities Clearing Corporation және басқа ұқсас жүйелер) арқылы жүзеге асырылады .

Есеп айырысулары клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің қызметтері қолданыла отырып мәміле жасалғаннан кейін жүзеге асырылатын бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығында бағалы қағаздармен мәмілені жасау (жасауға өтінім беру) талаптары мен тәртібі, сондай-ақ осындай мәміле бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету талаптары мен тәртібі клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің ішкі құжаттарында белгіленеді.

Брокердің және (немесе) дилердің ішкі құжаттарымен оның клиенттеріне қатысты бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығында бағалы қағаздармен мәмілелерді жасау (жасауға өтінім беру) бойынша қосымша талаптар анықталады.

Банк болып табылмайтын бірінші санатты брокердің және (немесе) дилердің тәуекелдерінің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштер мәндерінің № 214 қаулысымен белгіленген талаптарына сәйкес келмеген кезде, осы брокер және (немесе) дилер есеп айырысу кезеңі 5 (бес) жұмыс күніне дейінгі жасалған бағалы қағаздармен мәмілелер бойынша клиенттері мен қарсы серіктестер алдында міндеттемелерді орындау бойынша іс-әрекеттер жасайды .

Брокердің және (немесе) дилердің Қағидалардың осы тармақтың бірінші

бөлімшесіне сәйкес келмеу фактісі басталған кезде нарығында брокер және (немесе) дилер сәйкес келмеу анықталған күннен кейінгі 1 (бір) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға осы факт туралы хабарлама (еркін нысанда) жібереді.»;

49-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«49-1. Тәуекелдердің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштердің мәндері № 214 қаулысының талаптарына сәйкес келетін брокер және (немесе) дилер есеп айырысу кезеңі 3 (үш) жұмыс күніне дейін ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында бағалы қағаздармен мәмілелерді:

1) «төлемге қарсы жеткізу» қағидаты бойынша;

2) клиринг ұйымының және (немесе) орталық қарсы агенттің қызметтері қолданыла отырып, қор биржасының ішкі қағидаларында белгіленген өзге де қағидаттар мен әдістер бойынша жасайды.»;

мынадай мазмұндағы 49-2-тармағымен толықтырылсын:

«49-2. Тәуекелдердің өтелуін сипаттайтын көрсеткіштердің мәндері № 214 қаулысымен белгіленген талаптарға сәйкес келмейтін брокер және (немесе) дилер есеп айырысуы мәміле жасалғаннан кейін жүзеге асырылатын бағалы қағаздармен мәмілелерді жасамайды.»;

50 және 51-тармақтар алып тасталсын;

53-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«53. Брокер және (немесе) дилер қор биржасының сауда-саттық жүйесінде жүзеге асыратын «репо» операциялары, сондай-ақ мәмілелер мәні болып табылатын қаржы құралдарын кері сатып алу не кері сату міндеттемелерін көздейтін өзге де операциялары брокердің және (немесе) дилердің меншікті ақшасы есебінен брокерлік шартының шеңберінде клиенттің бұйрығына сәйкес күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен аспайтын мерзімге («репо» операциясының және өзге де операциялардың бастапқы мерзімін ұзартуды ескере отырып) жасалады.»;

68-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«68. Клиент бағалы қағаздармен мәмілелер жасасу, оның ішінде байланыстың баламалы түрлерімен жеке шот ашу және жүргізу мақсатында, сондай-ақ осы есеп деректерін өзгерту үшін ұсынған құжаттарды, брокер және (немесе) дилер осы жеке шот жабылған күннен бастап 5 (бес) жыл ішінде «Бағалы қағаздар рыногы туралы» 2003 жылғы 2 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 36-бабының 9-тармағына сәйкес сақтауға тиіс.»;

75-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«75. Брокер және дилер маржиналдық мәмілені жасау үшін клиентке ақша берген жағдайда, клиенттің міндеттемелерін қамтамасыз етуі ретінде мыналар:

1) ықтимал залалдарға резервтерді шегеріп, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «BB-»-тен төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard &

Рoоg's-тың ұлттық шәкілі бойынша «kzBB-»-тен төмен емес рейтингтік бағасы, немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың а к ц и я л а р ы ;

2) қор биржасы индексінің өкілдік тізіміне кіретін акциялар;

3) ықтимал залалдарға резервтерді шегеріп, Standard & Poor's агенттігінің халықаралық шәкілі бойынша «B-»-тен төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі, немесе Standard & Poor's-тың ұлттық шәкілі бойынша «kzB-»-тен төмен емес рейтингілік бағасы немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің ұлттық шәкілі бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың мемлекеттік емес борыштық бағалы қағаздары;

4) Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар нарығы туралы және басқа мемлекеттердің заңнамасына сәйкес шығарылған, «квазимемлекеттік сектор субъектілерінің борыштық бағалы қағаздары» санатына енгізілген, Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың мемлекеттік емес борыштық бағалы қ а ғ а з д а р ы » ;

5) мемлекеттік бағалы қағаздар қабылданады.»;

78 және 79-тармақтар алып тасталсын;

80 және 81-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«80. Егер маржаның деңгейі 35 (отыз бес) пайызға дейін төмендесе және клиент осы деңгейді маржаның шектейтін деңгейіне дейін арттыру үшін жеткілікті мөлшерде ақшаны немесе бағалы қағаздарды енгізбесе, брокер және (немесе) дилер клиентке тиесілі қамтамасыз етуді құрайтын бағалы қағаздарды сатуды немесе клиенттің брокер және (немесе) дилер алдындағы берешегін өтеу үшін жеткілікті болатын көлемде қамтамасыз етуді құрайтын клиенттің ақшасы есебінен бағалы қағаздарды сатып алуды ж ү з е г е а с ы р а д ы .

81. Брокер және (немесе) дилер клиентке тиесілі қамтамасыз етуді құрайтын бағалы қағаздарды сатуды немесе клиенттің қамтамасыз етуді құрайтын ақшасы есебінен бағалы қағаздарды сатып алуды клиент не маржиналды мәміле шеңберінде брокерлік шарт жасау кезінде осы клиент берген сенімхат негізінде іс-әрекет ететін брокердің және (немесе) дилердің уәкілетті тұлғасы қол қойған клиенттік тапсырыстың негізінде ж ү з е г е а с ы р а д ы . » .

2. Бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау департаменті (Хаджиева М.Ж.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің республикалық

құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына;

ол Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі.

Ұ л т т ы қ Б а н к

Төрағасы

Д. Ақышев